

Spis treści

Słowo wstępne	5
I. Współczesna translatologia wobec estetyki i pragmatyki przekładu	9
1. Estetyka przekładu i kontekst komparatystyczno-hermeneutyczny	14
2. Perspektywy filozoficzne i kulturowo-socjologiczne	27
3. Czy pragmatyka łączy?	31
II. Dzieło i przekład	36
1. Kreatywność w przekładzie a tożsamość poetologiczna dzieła	36
1.1. Poetologiczna i językowa konstrukcja tożsamości – czyli o granicach przekładalności	36
1.2. Transformacje translatorskie – czyli inne pozycje poetologiczne	38
2. Fenomen czasu w tłumaczeniu tekstów fikcyjnych	43
3. Obraz kultury w przekładzie	48
3.1. Transfer kulturowy czy rekonstrukcja językowa dzieła literackiego?	48
3.2. Symbole czy realia kultury?	50
3.3. Kultura i polityka przekładu	55
3.4. Dekoderzy zbiorowej świadomości	56
4. Innowacyjność tłumaczenia dla potrzeb mediów	57
4.1. Medialno-translatorskie rejestry słowa	57
4.2. Przekład innowacyjny – czyli konwencja medium	61
4.3. Nowoczesny język czy innowacja sceniczna?	63
5. O tłumaczeniu stereotypów	69
5.1. Projekcje i konteksty	69
5.2. Pozycja tłumacza i przestrzeń recepcji	72
5.3. Koncepcja tłumaczenia	74
5.4. Powtarzalność konstrukcji, granice medialnej recepcji	78
5.5. Historyczno-kulturowa dekonstrukcja stereotypów	79
III. O kodach translatorskich, przekładalności i zakresie transformacji	82
1. Kod leksykalno-semantyczny – wielowarstwowa transformacja treści podmiotowej dzieła	84
2. Kod kulturowy – czyli o słowach dalszych i bliższych	91
3. Kod estetyczny	101
3.1. Przekładalność stylu i tropów stylistycznych	101
3.2. Przekład a intertekstualność i polifonia dzieła literackiego	116
3.3. Wybrane zagadnienia z zakresu wersyfikacji	119
3.4. Przekład a adaptacje muzyczne utworów literackich	126
3.5. Akustyczność przekładu literackiego	136

IV. O krytyce przekładu w kontekście zmienności dyskursu kulturowego	143
1. Estetyczne konteksty przewartościowań kulturowych	143
2. Miejsce krytyki przekładu – między oryginałem i przekładem, w systemie literatury	145
3. Zadania krytyki przekładu	148
4. Krytyka przekładu w literackim dyskursie publicznym (między semantyką historyczną oryginału i recepcją estetycznej transformacji translatorskiej)	151
V. Recepcja i (nowe) parametry oceny tłumaczenia	157
1. Recepcja literatury obcej i pragmatyka wartościowania	157
2. Iluzja kształtowania kryteriów oceny?	160
3. Co może lub powinien dostrzec krytyk przekładu?	162
3.1. Arcydzieła w nowych tłumaczeniach	162
3.2. Jaki powinien być nowy przekład?	163
4. Nadinterpretacja krytyka czy powielanie błędu tłumacza?	165
5. Słowo w przekładzie	167
5.1. Wybrane kryteria oceny przekładu	167
5.2. Niezależnie od ilości i jakości parametrów oceny	169
VI. Analiza translologiczna na przykładzie tłumaczenia aforyzmów	170
1. Komentarz literaturoznawczo-translologiczny	170
2. Cechy konstytutywne aforyzmu	171
3. Transformacje leksykalno-semantyczne, estetyczne i kulturowe w przekładzie.....	172
VII. Uwarunkowania kompetencji translatorskich	182
VIII. Dydaktyka przekładu artystycznego, czyli o podstawach translatorskiego konstruowania tekstu	186
1. Koncepcja przed strategią	186
2. Retoryka słowa i obrazu – malowanie słowem	187
IX. Tłumacz – dekodek tekstu czy świadomości?	193
Bibliografia z zakresu teorii przekładu literackiego	197
Aneks. Materiały do analizy porównawczej	205
Indeks nazwisk	235